

Innhold

Del I	
Introduksjon	15
KAPITTEL 1 Innledning	16
KAPITTEL 2 «Brukerveiledning» – herunder oversikt over bokens oppbygging	18
KAPITTEL 3 Enkeltforfølgning og fellesforfølgning	21
3.1 Former for gjeldsinndrivelse	21
3.2 Enkeltforfølgning i form av utlegg	21
3.2.1 Innledning	21
3.2.2 Vilkår for å begjære utlegg	21
3.2.3 Utleggsbegjæringen og foreleggelse av den.....	22
3.2.4 Innvendinger mot tvangsfullbyrdelsen	23
3.2.5 Utleggsforretningen	24
3.2.6 Gjennomføringen av tvangsfullbyrdelsen.....	26
3.3 Enkeltforfølgning i form av realisasjon av avtalepant	26
3.4 Fellesforfølgning	26
3.5 Enkeltforfølgning eller fellesforfølgning?	28
KAPITTEL 4 Om åpning av konkurs	30
4.1 Vilkår	30
4.1.1 Vilkåret om insolvens.....	30
4.1.2 Insolvenspresumsjoner.....	35
4.1.3 Begjæring om konkurs fra kreditor eller skyldneren	36
4.1.4 Konkursåpning etter mislykket gjeldsforhandling.....	38
4.2 Behandling av konkursbegjæringen og konkursåpning	38

KAPITTEL 5 Konkursens subjekter og en grov oversikt over deres stilling i konkursen	39
5.1 Om hvem som er skyldneren	39
5.1.1 Innledning	39
5.1.2 Skyldneren er en privatperson	39
5.1.3 Skyldneren er en juridisk person	40
5.2 Virkninger av konkursåpningen for skyldneren, herunder om plikter under konkursbehandlingen	40
5.3 Ansvar for restgjelden	43
5.4 Erstatningsrettslig og strafferettslig ansvar	43
5.5 Kreditorene	43
5.5.1 Innledning	43
5.5.2 Kreditorer med sikkerhetsrett.....	44
5.5.3 Usikrede kreditorer – kreditorfellesskapet.....	44
5.5.4 Kreditorer med massekrav.....	45
5.5.5 Prinsippet om likebehandling av kreditorene i konkurs.....	45
5.6 Boets organer og deres oppgaver	46
5.6.1 Innledning	46
5.6.2 Tingretten.....	46
5.6.3 Bostyrer.....	47
5.6.4 Kreditorutvalg og bostyre	49
5.6.5 Skiftesamlingen.....	50
5.6.6 Revisor.....	50
5.7 Avslutning av bobehandlingen	50
5.7.1 Fordringsprøvelse og fordeling av midler	50
5.7.2 Konkursens avslutning og dens virkninger for fremtiden	52
KAPITTEL 6 Formålet med konkurs, herunder om betydningen av manglende ressurser i boet	55
6.1 Kort om formålet med konkurs etter norsk rett	55
6.2 Om midler til bobehandlingen	55
6.3 Innstilling av bobehandlingen	57
6.4 Betydningen av manglende ressurser der bobehandlingen ikke innstilles	57
6.5 Er dagens konkursordning hensiktsmessig?	58
KAPITTEL 7 Kort om metoden på konkursrettens område	62

Del II	
Beslagsretten etter dekningsloven kapittel 2	65
KAPITTEL 8 Innledning	66
KAPITTEL 9 Formuesgodet må kunne omgjøres i penger	68
KAPITTEL 10 Formuesgoder som «tilhører skyldneren på beslagstiden»	69
10.1 «På beslagstiden»	69
10.2 Om bevisvurderingen	70
10.3 En oversikt over ulike typetilfeller	70
10.4 Skyldneren er legitimert selv om gjenstanden aldri har tilhørt ham	71
10.5 Formuesgodet anføres å tilhøre ektefelle/samboer	74
10.6 Formuesgoder som tilhører skyldneren uten at han er legitimert	77
10.7 Formuesgoder som er i ferd med å bli skyldnerens – om stansingsrett	77
10.7.1 Innledning	77
10.7.2 En oversikt over vilkårene for stansingsrett	78
10.7.3 Stansingsretten for løsøre	79
10.7.4 Stansingsretten for fast eiendom	82
10.7.5 Stansingsretten for entreprise	82
10.7.6 Stansingsretten for penger, verdipapirer og enkle pengekrav ..	83
KAPITTEL 11 Unntak fra hovedregelen om å beslaglegge alt som tilhører skyldneren	85
KAPITTEL 12 Realisasjonen	86
KAPITTEL 13 Kort om abandonering og overføring til panthaver	87
Del III	
Beslagsretten i form av inntreden i skyldnerens uoppfylte kontrakter	89
KAPITTEL 14 Innledning	90
14.1 Utgangspunkter	90
14.2 Hovedregel og begrunnelse	91
14.3 En kort oversikt over betenkelighetene med inntredelsesretten ..	92

14.4 Forholdet mellom inntredelsesretten og beslagsretten	93
14.4.1 Betydningen av at inntredelsesretten er en form for beslagsrett ..	93
14.4.2 Når har boet behov for inntreden i stedet for å beslaglegge etter deknl. § 2-2?	94
14.4.3 Er inntreden et vilkår for å kreve betaling for ytelse levert før konkursåpningen?.....	95
14.5 Reglene er preseptoriske	97
KAPITTEL 15 Vilkår for inntreden / unntak fra inntredelsesretten	98
15.1 Innledning	98
15.2 Det må foreligge en gjensidig tyngende avtale som ikke er fålt bort før konkursåpningen	98
15.3 Medkontrahenten må ikke ha hevingsrett	100
15.3.1 Innledning	100
15.3.2 Heving på grunn av skyldnerens mislighold.....	100
15.3.3 Heving hvor medkontrahenten har levert helt eller delvis	102
15.3.4 Betydningen av avtalt hevingsrett ved konkurs	103
15.4 Det må foreligge en gyldig avtale	104
15.5 Unntak for «vedkommende rettsforholds egenart»	106
15.6 Unntak kan følge av særlovgivningen	107
15.7 Særlig om «insolvensen som opphørsgrunn etter avtalens art» – herunder om hensyn mot inntredelsesretten	107
15.7.1 Utgangspunkter.....	107
15.7.2 Økonomiske kvalifikasjoner – særlig om kreditt-, garanti- og selskapsavtaler	109
15.7.3 Faglige og personlige kvalifikasjoner	111
15.7.4 Ulemper forbundet med at boet skal avvikles.....	114
15.7.5 Ulemper forbundet med boets valgrett	116
15.7.6 En helhetsvurdering kan lede til at inntreden nektes, selv om de enkelte momentene alene ikke er tilstrekkelig tungtveiende .	116
15.8 Boet må som hovedregel erklære at det trer inn	117
15.8.1 Hovedregelen.....	117
15.8.2 Unntak for avtaler om leie av fast eiendom	118
15.8.3 Unntak for arbeidsavtaler.....	120
15.9 Den annen part må på forespørsel få avklaring uten ugrunnet opphold	121
KAPITTEL 16 Virkningen av at boet trer inn – boet blir forpliktet på avtalens vilkår	123
16.1 Boet blir som utgangspunkt forpliktet på avtalens vilkår	123
16.2 Unntak fra avtalens vilkår av hensyn til medkontrahenten	124
16.2.1 Boet må stille sikkerhet eller oppfylle hvis medkontrahenten krever det.....	124

16.2.2	Særlig oppsigelsesadgang for arbeidstakere	126
16.3	Unntak fra avtalens vilkår av hensyn til boet	126
16.3.1	Retten til delvis inntreden.....	126
16.3.2	Utvidet oppsigelsesadgang.....	128
16.3.3	Klausuler som begrenser boets rett er ikke bindende.....	130
16.3.4	Leieavtale kan overføres til tross for forbud i avtalen.....	131
KAPITTEL 17	Virkningen av at boet ikke trer inn.....	133
17.1	Hevingsrett og erstatningskrav.....	133
17.2	Fastholde avtalen.....	134
17.3	Særlig om arbeidsavtaler.....	134
KAPITTEL 18	Vurderingen av om boet bør tre inn i den konkrete avtalen	135
Del IV		
Beslagsretten i form av omstøtelse.....		139
KAPITTEL 19	Innledning.....	140
19.1	Kort om fremgangsmåten ved omstøtelse	140
19.2	Begrepet omstøtelse	141
19.3	Oppbyggingen av dekningslovens kapittel fem	141
19.4	Begrunnelsen for omstøtelse	142
19.5	Behovet for å benytte omstøtelse som grunnlag for økning av bomassen.....	145
19.6	Den videre fremstillingen, herunder avgrensninger	146
KAPITTEL 20	Noen fellesspørsmål.....	147
20.1	Omstøtelsesfrist	147
20.1.1	Hvilket tidspunkt løper fristen fra?	147
20.1.2	Omstøtelsesfristenes lengde	147
20.1.3	Forlenget frist ved disposisjoner til fordel for nærstående.....	148
20.1.4	Når anses disposisjonen for å være foretatt/fullbyrdet?.....	149
20.2	Nærstående, jf. legaldefinisjonen i dekningsloven § 1-5	150
20.2.1	Personlig nærstående, jf. dekningsloven § 1-5 nr. 1	150
20.2.2	Forholdet mellom virksomhet og person, jf. dekningsloven § 1-5 nr. 2.....	152
20.2.3	Forholdet mellom to virksomheter, jf. dekningsloven § 1-5 nr. 3.....	154

20.2.4	På hvilket tidspunkt skal nærstående vurderingen foretas?	154
20.2.5	Disposisjoner til fordel for nærstående kan ikke omstøtes hvis det «bevises at skyldneren fortsatt var utvilsomt solvent»	155
KAPITTEL 21 Omstøtelse av ekstraordinær betaling		159
21.1	Innledning og begrunnelse	159
21.2	Bruken av eldre rettspraksis	160
21.3	Det er bare «betaling av gjeld» som kan omstøtes	160
21.3.1	Nærmere om «gjeld»	160
21.3.2	Nærmere om hva som menes med «betaling»	163
21.3.3	Betaling som «skyldneren har foretatt»	165
21.3.4	Grensen mot sikkerhetsstillelse	166
21.4	Det alternative vilkåret «usedvanlige betalingsmidler»	167
21.4.1	Betaling med avtalt betalingsmiddel	167
21.4.2	Betaling med annet enn avtalt betalingsmiddel	169
21.4.3	Forholdet til motregning	170
21.5	Ordinærreservasjonen ved betaling med usedvanlige betalingsmidler	170
21.5.1	Innledning	170
21.5.2	Hovedformålet med disposisjonen må være å dekke gjeld	170
21.5.3	Ombytting av midler	171
21.5.4	Kreditor oppnår betaling ved at hans egen ytelse tilbakeføres ..	173
21.5.5	Kreditor oppnår betaling ved at han mottar en ytelse fra debitor – som betaling eller som benyttes til motregning	174
21.5.6	Kreditor mottar en ytelse på vegne av debitor, beholder denne og oppnår betaling ved å motregne	177
21.5.7	Kreditor oppnår betaling i forbindelse med finansiering/ refinansiering	179
21.5.8	Særlig om å vurdere en transaksjon i sin helhet	180
21.6	Det alternative vilkåret «før normal betalingstid»	181
21.7	Ordinærreservasjonen ved betaling før normal betalingstid	182
21.8	Det alternative vilkåret «beløp som betydelig har forringet skyldnerens betalingsevne»	184
21.9	Ordinærreservasjonen ved betaling med beløp som betydelig har forringet skyldnerens betalingsevne	188
KAPITTEL 22 Omstøtelse av sikkerhetsstillelse for eldre gjeld		193
22.1	Innledning og begrunnelse	193
22.2	Det er bare avtalt sikkerhet som omfattes	194
22.3	Pant eller sikkerhet stilt for gjeld som skyldneren har pådratt før sikkerhetsretten ble avtalt	196

22.3.1	Det avgjørende er når sikkerhetsretten ble avtalt.....	196
22.3.1.1	<i>Avtaletidspunktet</i>	196
22.3.1.2	<i>Hvilket tidspunkt skal legges til grunn ved ombytting av sikkerhet?</i>	196
22.3.2	Gjeld.....	196
22.3.3	Skillet mellom ny og eldre gjeld.....	197
22.3.3.1	<i>Innledning</i>	197
22.3.3.2	<i>Når anses gjeld «pådratt»?</i>	197
22.3.3.3	<i>Særlig om trekk av kassekreditt</i>	198
22.3.3.4	<i>Særlig om fornyelse av gjeld med samme fordringshaver</i>	199
22.3.3.5	<i>Særlig om fornyelse av gjeld med ny fordringshaver</i>	200
22.4	Pant eller sikkerhet hvor rettsvernet ikke ble brakt i orden uten unødig opphold etter at gjelden ble pådratt	201
22.4.1	Innledning og begrunnelse.....	201
22.4.2	«Uten unødig opphold»	202
KAPITTEL 23 Er det et tapsvilkår for omstøtelse etter de objektive reglene?		204
KAPITTEL 24 Omstøtelse hvor den annen part ikke har vært i god tro		206
24.1	Innledning	206
24.2	«Disposisjoner»	208
24.3	Generelt om utilbørighetsvilkåret	211
24.3.1	Innledning	211
24.3.2	Vilkåret er objektivt.....	211
24.3.3	Tidspunkt for vurderingen	211
24.3.4	Momenter i utilbørighetsvurderingen	212
24.3.4.1	<i>Betydningen av at disposisjonen rammes av en objektiv omstøtelsesregel</i>	212
24.3.4.2	<i>Disposisjon til fordel for nærstående</i>	214
24.3.4.3	<i>En av partene kan straffes for å ha foretatt disposisjonen</i>	215
24.3.4.4	<i>Tidspunkt for disposisjonen og skyldnerens økonomiske stilling</i>	215
24.4	Utilbørlig begunstigelse av en fordringshaver	216
24.4.1	Innledning	216
24.4.2	Helhetsvurdering.....	216
24.4.3	Nærmere om deknl. § 5-5 som referanseramme for utilbørighetsvurderingen	217
24.4.4	Nærmere om deknl. § 5-7 som referanseramme for utilbørighetsvurderingen	218
24.4.5	Nærmere om forholdet til deknl. § 5-8.....	220
24.4.6	Betydningen av forsøk på å sikre fortsatt drift.....	222
24.4.7	Betydningen av om betaling skjer til avtalt tid.....	222
24.4.8	Kreditor utøver press.....	222
24.4.9	Betydningen av hvordan fordringen oppstod	224
24.4.10	Betydningen av at det skjer et ombytte.....	224

24.5 Ut tilbørlig unndragelse av eiendeler	225
24.5.1 Innledning	225
24.5.2 Nærmere om hvilke disposisjoner som omfattes	225
24.5.3 Momenter i utilbørlighetsvurderingen	226
24.6 Ut tilbørlig forøkning av gjeld	227
24.6.1 Innledning	227
24.6.2 Nærmere om hvilke disposisjoner som omfattes	227
24.7 Tapsvilkår	228
24.7.1 Innledning	228
24.7.2 Er tap for en enkelt kreditor tilstrekkelig?	228
24.7.3 Den nærmere vurderingen	229
24.8 Skyldnerens økonomiske stilling	231
24.9 Det subjektive vilkåret	233
24.9.1 Sempel uaktsomhet.....	233
24.9.2 Aktsomhetsnormen avhenger av hvem den annen part er.....	234
24.9.3 Aktsomhetsnormen kan variere avhengig av hvordan fordringen oppstod.....	235
24.9.4 Undersøkelsesplikt	235
24.9.5 Momenter	235
24.9.6 Om det tidspunktet vurderingen skal ta utgangspunkt i	236
KAPITTEL 25 Virkningen av omstøtelse i hovedtrekk	237
25.1 Virkningen av objektiv omstøtelse	237
25.2 Virkningen av subjektiv omstøtelse	240
KAPITTEL 26 Hvordan kan omstøtelsesreglene gjøres mer effektive? ..	241
Del V	
Sikkerhetsretters stilling i konkurs	245
KAPITTEL 27 Motregning	246
27.1 Innledning	246
27.2 Begrunnelsen for motregningsrett i konkurs	247
27.3 Hovedregelen om motregning i konkurs	248
27.4 Gjensidighetsvilkåret – fordringene må som utgangspunkt ha eksistert ved åpningen av bobehandlingen	249
27.4.1 Motfordringen	249
27.4.2 Hovedfordringen	251
27.4.3 Tilfeller hvor motregning nektes selv om det foreligger gjensidighet.....	252

27.5	Komputabilitetsvilkåret	254
27.6	Vilkåret om at fordringene må være oppgjørsmodne	255
27.7	Øvrige begrensninger i motregningsadgangen sammenlignet med motregning utenfor konkurs	256
KAPITTEL 28	Panthavers stilling i konkurs	257
28.1	Innledning	257
28.2	Prosessuelle rettigheter	257
28.3	Dividenderetten	258
28.4	Rettsstillingen når pantøver vil realisere pantet	258
28.5	Rettsstillingen når boet vil realisere pantet	259
28.6	Overføring til pantøver, jf. kkl. § 117c	262
Litteraturliste	.....	265
Forarbeider	.....	270
Utenlandske forarbeider	.....	270
Andre kilder	.....	271
Domsregister	.....	272
Norsk retstidende	.....	272
Rettens gang	.....	274
Lagmannsrettspraksis kun publisert på Lovdata	.....	274
Tingrettspraksis kun publisert på Lovdata	.....	275
Den europeiske menneskerettighetsdomstolen (EMD)	.....	275
Avgjørelser fra EU-domstolen	.....	275
Svensk rettspraksis	.....	275
Dansk rettspraksis	.....	275
Stikkord	.....	276